

UITTREKSEL

Uit de notulen van de gemeenteraad

Aanwezig: Dirk Smout, voorzitter
Geert Vandekeybus, burgemeester
Robin Jacobs, Arno Aerden, Helmut Jaspers, Joris Brosens, Katrien Somers, schepenen
Dirk Konings, Jokke Hennekam, Marc Scheepers, Tom Bevers, Kevin Ooye, Brigitte Quick,
Jan Suykerbuyk, Anne Somers, Judith Francken, Steff Nouws,
Tuur Goormachtig, Emma Lambregts, Steve Suykerbuyk, Ellen Maas,
Jeroen Verleysen, Eva Eyckmans, Johnny Hendrikx, Kenny Van Dyck, raadsleden
Ivan Kockx, algemeen directeur.

Verontschuldigd: /

OPENBARE ZITTING

De gemeenteraad,

B.1A FINANCIËN. MEERJARENPLAN 2026 2031 – VASTSTELLING DEEL GEMEENTE.

Gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017;
Gelet op het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen;
Gelet op het Ministerieel besluit van 26 juni 2018 tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen;
Gelet op de omzendbrief KB/ABB 2025/1 MED 0295/2 van 18 juli 2025 over de strategische meerjarenplannen van 2026 2031 van de lokale en provinciale besturen volgens de beleids- en beheerscyclus;
Overwegende dat de voorbereiding van het meerjarenplan overeenkomstig de wetgeving gebeurde door overleg tussen het bestuur en het managementteam;
Gelet op de adviezen van de adviesraden over het meerjarenplan 2026-2031;
Gehoord voorzitter Dirk Smout die vraagt of er op de onduidelijkheden zijn op de aangeleverde antwoorden op de schriftelijke vragen;
Gehoord raadslid Dirk Konings die vraagt of deze niet zullen worden toegelicht;
Gehoord voorzitter Dirk Smout die aangeeft van niet;
Gehoord raadslid Steff Nouws die geen afbreuk wil doen van het werk van de diensten maar aangeeft dat de antwoorden pas toekwamen om 15u50. Hij hoopt dus dat er nog vragen gesteld kunnen worden;
Gehoord voorzitter Dirk Smout die antwoordt dat de volgende gemeenteraad het verslag wordt goedgekeurd en desgevallend dan daar op teruggekomen kan worden;
Gehoord raadslid Dirk Konings die in het kader van organisatiebeheersing vraagt naar de toegang via het @essen mailadres op VVSG-website. Dat moest gereset worden en in orde worden gebracht. Nu komt bericht dat toegang moet gevraagd worden bij de netwerkbeheerder;
Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus dat hij vanuit zijn ooghoek het signaal krijgt dat dat in orde zou moeten zijn;
Gehoord raadslid Dirk Konings die antwoordt dat het alvast bij hem niet in orde is;
Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus dat het nagevraagd zal worden;
Gehoord raadslid Dirk Konings die verduidelijking vraagt over het budget van 2.000€, of dit het budget is voor Belgerinkel naar de winkel en daar dan niets voorzien is voor landbouw;

Gehoord schepen Katrien Somers die antwoordt dat het 1.000€ is voor Belgerinkel en 1.000€ voor andere initiatieven zoals vb boerenmarkt. Ze vervolgt dat het vanuit landbouw van onderuit moet komen maar er is dus een budget;

Gehoord raadslid Dirk Konings die polst naar het digitaal college over de vaststelling op 1 december gezien daar in het verslag van 3 december daar niet naar verwezen wordt. Hij is van mening dat als er zo'n belangrijke beslissingen genomen worden het dan toch opportuun is dat in een verslag op te nemen;

Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus die antwoordt dat het niet verplicht is dat de goedkeuring van het college in een verslag worden opgenomen. Het werd met zijn zessen goedgekeurd. Het is geen moetje maar hij geeft aan er in de toekomst attent over te zijn en daar over 6 jaar heel hard te zullen op letten;

Gehoord voorzitter Dirk Smout die voorstelt nu eerst alle fractieleiders het woord te geven voor hun repliek en stemverklaring, daarna het woord te zullen geven aan de burgemeester en daarna de amendementen te behandelen en tot slot de beslissing;

Gehoord raadslid Tom Bevers die een andere volgorde voorstelt, met name eerst de amendementen, daarna de fractievoorzitters en dan het slotwoord van de burgemeester;

Gehoord voorzitter Dirk Smout die aangeeft het op deze manier te zullen doen;

Overwegende dat daarop de bespreking van de amendementen volgde. De tussenkomsten bij al deze amendementen en het resultaat van de stemming is terug te vinden bij het agendapunt waarop het betrekking heeft;

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend (**amendement 2 – beleidsverklaring (algemeen)**) waarin volgende zaken worden verwijderd:

- *Dit plan is niet zomaar een document: het is het resultaat van een intensief traject van participatie, overleg en samenwerking.*
- *Vervolgens werd dit vertaald naar een samenhangend meerjarenplan, opgebouwd rond zes beleidsdoelstellingen. Tijdens dit proces werden adviesraden, gemeenteraadscommissies en de gemeenteraad uitgebreid betrokken, zodat het plan gedragen is door zowel bestuur als gemeenschap.)*

Gehoord raadslid Steff Nouws die aangeeft dat het er in de gezamenlijke commissie al uitvoering over is gegaan. cd&v Essen is van mening dat het proces niet verlopen is zoals voorzien was. Daarom wordt voorgesteld de rood gearceerde woorden te schrappen in de beleidsverklaring;

Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus die aangeeft deels akkoord te zijn en voorstelt om in de eerste zin 'participatie' te laten staan. Hij geeft aan te erkennen dat de raadsleden niet genoeg betrokken werden. Het laatste deel van de tweede zin 'tijdens ... gemeenschap' mag eruit.

Gehoord voorzitter Dirk Smout die vraagt of raadslid Steff Nouws akkoord gaat met de aanpassing van het amendement;

Gehoord raadslid Steff Nouws die antwoordt zich te kunnen vinden in de aanpassingen aan zijn amendement.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend (**Amendement 3 - Sociaal Huis**) (BD3AP1): *De gemeente onderzoekt de uitbouw van een centraal Sociaal Huis als samenwerkings- en versterkingspunt voor sociale en welzijnsactoren in Essen. Dit Sociaal Huis heeft als doel de samenwerking, afstemming en zichtbaarheid van bestaande initiatieven te versterken en kan, waar aangewezen, ruimte bieden aan organisaties zoals 't Kabaske, 't Schakeltje, de Fietsbieb, de Kringwinkel en andere sociale partners. Bij de uitwerking staat het versterken van netwerking, gedeeld gebruik van infrastructuur en het verbeteren van de toegankelijkheid voor inwoners centraal, met respect voor de eigen werking en autonomie van de betrokken organisaties.*

Gehoord raadslid Steff Nouws die de vraag toelicht om de uitbouw van een centraal Sociaal Huis te onderzoeken als samenwerkings- en versterkingspunt voor sociale en welzijnsactoren

in Essen. Dit als versterking voor verschillende sociale partners die op verschillende locaties zitten zonder grote budgetten;

Gehoord schepen Arno Aerden die de redenen hiervoor begrijpt maar vindt dat er al heel wat concreet gebeurt. Het fysieke Huis van het Kind is er nog niet zo lang. Hij geeft aan het voorstel niet te zullen goedkeuren want we huisvesten al heel wat actoren. Bijvoorbeeld het Kabaske wordt momenteel gehuisvest dankzij een gemeentelijke tussenkomst in de voormalige polykliniek. Hij geeft toe dat dit niet de meest duurzame oplossing is en dat daarom een oplossing voor hen gezocht wordt. Bovendien ondersteunen we hen in het meerjarenplan met 7.500 euro voor de komende 6 jaar. De Fietsbib zit in een gebouw dat nu van de gemeente is geworden en waarvoor we ons ook sterk maken op zoek te gaan naar een andere locatie. De Kringwinkel heeft een goede huisvesting en heeft geen nood of vraag tot herlokalisering. De huidige locatie werd hen trouwens getipt door schepen Helmut Jaspers. Hij vervolgt dat we dus al jaren zoeken naar goede huisvesting. Maar we kunnen niet elke huisvesting voor elke vereniging of instantie oplossen. Het doel is om structureel te verbinden maar niet om een gezamenlijk Sociaal Huis in te richten;

Gehoord raadslid Steff Nouws die aangeeft akkoord te zijn, maar de gebouwen van de Fietsbib en het Kabaske zitten met een onzekerheid. De vraag in het amendement is dan ook te zoeken naar synergiën. Het is niet de intentie van het amendement om hen allen in één gebouw onder te brengen tegen 2030. Met het Oud Gasthuis kan veel en dat gebouw heeft potentieel. Er zal hopelijk niet gewacht worden tot het instort en hij verwacht dat er naar de toekomst zal gekeken worden;

Gehoord de voorzitter die vraagt of voor het amendement nog een stemming nodig is;

Gehoord raadslid Steff Nouws die antwoordt dat dat niet meer nodig is.

Overwegende dat raadslid Joke Hennekam een amendement heeft ingediend

(Amendement 4 – ontvangsten): *Naar aanleiding van haar vraag op de gemeenteraad van 15 december: gezien ook de verhaalbelasting op riolering reeds geruime tijd is afgeschaft, lijkt het gerechtvaardigd om ook deze achterhaalde, weinig transparante retributie te schrappen;*

Gehoord raadslid Joke Hennekam die stelt dat het ongebruikelijk is om als lid van de meerderheid een amendement in te dienen en dat ondanks dat de burgemeester heeft gezegd dat ze op de laatste dag mag doen wat ze wil en dat raadslid Tom Bevers haar een aanzet had gegeven, ze toch met lichte druk van haar collega's haar amendement intrekt. Er is de belofte dat het goed gaat komen en ze vraagt dan ook om er werk van te maken;

Gehoord schepen Joris Brosens die het raadslid bedankt om het amendement in te trekken en die van mening is dat hier heel veel aan vasthangt, dat het niet enkel een papier is en dat heel goed bekeken moet worden wat dit allemaal impliceert om dit eventueel af te schaffen in de loop van volgend jaar.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 5 – uitbreiding infrastructuursubsidies bij samenwerking) (BD1AP1):

Het meerjarenplan (MJP) voorziet momenteel 300.000 euro voor infrastructuursubsidies per locatie voor verenigingen. Hierbij wordt voorzien dat wanneer meerdere verenigingen samenwerken voor de bouw of uitbreiding van nieuwe infrastructuur, er een bijkomende financiële stimulans wordt toegekend. Dit moet samenwerking en gedeeld gebruik van infrastructuur bevorderen, efficiënt middelengebruik stimuleren en de realisatie van kwaliteitsvolle sport- en culturele infrastructuur in de gemeente ondersteunen;

Gehoord raadslid Steff Nouws die een aanpassing vraagt aan het subsidiereglement bij medegebruik, dit als stimulans bij samenwerking;

Gehoord schepen Robin Jacobs die zegt dat de 300.000€ waarvan sprake in het amendement 600.000€ moet zijn. Hij vervolgt dat de visie helder is en dat de gemeente verenigingen zeer goed ondersteunt. Er is een plafond van 600.000€ per locatie, ook voor meerdere verenigingen op één locatie. Een gedeelde site blijft één locatie. Hij zegt dat de gemeente al 70% subsidies geeft, dat de regels duidelijk zijn en

eerlijk voor iedereen. Hij wil dan ook niet meegaan in het voorstel gezien er al veel steun gegeven wordt. Het amendement wegstemmen betekent niet dat we onze verenigingen laten zwemmen als er onderweg financiële knelpunten opduiken. Er is immers ook nog de doorgeeflening mogelijk en dat biedt de verenigingen extra ademruimte;

Gehoord raadslid Steff Nouws die zegt hierin met alle begrip te verschillen van visie;

Gehoord raadslid Dirk Konings die aangeeft het al eerder aanhaalde in de gemeenteraad van november, maar hij hoopt dat iedereen stemt naar wat men doet of aanmoedigt. Als aan verenigingen iets beloofd wordt, dan ziet hij dat ook graag in de stemming terug komen zodat iedereen eerlijk in de spiegel kan kijken.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 6 – zwembadstudie met scenario's) (BD1AP2): *De haalbaarheidsstudie voor zwembad onderzoekt zowel een zwembad, een mobiel zwembad, een openlucht zwemvijver als combinaties, inclusief meerdere locaties.*

Gehoord schepen Joris Brosens die de insteek begrijpt en meedeelt dat dit alles voorzien is in deze haalbaarheidsstudie zoals die in het meerjarenplan is opgenomen. Er komt eerst een behoefteplan om de technische vereisten te bepalen. Niet alleen een nieuw bad, maar ook aangehaalde alternatieven of combinaties kunnen mogelijke uitkomsten zijn;

Gehoord raadslid Steff Nouws die zegt dat hij dit zo niet begreep uit het meerjarenplan en vraagt of deze verduidelijking niet kan worden toegevoegd aan het meerjarenplan;

Gehoord schepen Joris Brosens die antwoordt dat hij zich daarin kan vinden;

Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus die antwoordt dat het zo in het verslag zal staan;

Gehoord raadslid Steff Nouws die zegt dat hier geen stemming meer nodig is;

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 7 – actualisering VTC-investeringen) (BD1AP2): *De investeringsraming voor het Vrijtijdscentrum wordt geactualiseerd op basis van de aanbestedingen;*

Gehoord raadslid Steff Nouws die toelicht dat de gemeente voor het ingeschreven bedrag niet gaat krijgen wat we willen en daarom vraagt hij graag de exacte cijfers in het meerjarenplan zodat er volgend jaar geen aanpassingen nodig zijn;

Gehoord raadslid Helmut Jaspers die antwoordt dat ze in dit dossier van mening blijven verschillen. Het apart aanbesteden van de theatertechnieken heeft geen effect op de bouw en de bouwtechnische technieken. Hij vervolgt dat de offertes momenteel worden beoordeeld en dat ze hoger liggen dan het ramingsbedrag. De diensten bekijken de offertes ook samen met Belfius die de projectbegeleiding doet en er werd ook juridisch advies ingewonnen. Er wordt gezocht naar een besparingsvoorstel zonder te raken aan het concept van het vrijtijdscentrum. Als het nog onmogelijk zou zijn, dan kan op termijn nog bijgestuurd worden met herziening van het meerjarenplan. De schepen is van mening dat dit voorlopig niet aan de orde is en gaat daarom het amendement niet goedkeuren;

Gehoord raadslid Steff Nouws die zegt dat het een risico was om perceel 2 enkel te gunnen op prijs. Dit alles is misschien juridisch niet evident of nu nog onduidelijk, dus hij is bereid het amendement te laten vallen.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 8 – beleidskader kerken & parochiezalen)(BD1AP5): *De gemeente ontwikkelt een toekomstgerichte visie op de herbestemming van het kerkelijk patrimonium, met behoud van het sociale karakter en expliciete keuzes rond prioritaire sites;*

Gehoord raadslid Steff Nouws die duidt dat er in het meerjarenplan te weinig stond over het kerkenbeleidsplan. Het kerkelijk apparaat met zijn verschillende kamers is sterk aan het evolueren of veranderen. Men had niet gedacht enkele jaren geleden dat er nu al keuzes over parochiezalen zouden moeten worden genomen. Er is een toekomstgerichte visie omschreven, maar het raadslid vraagt een kader te hebben als

de vraag of opportuniteiten komen die dwingen een standpunt in te nemen;
 Gehoord schepen Robin Jacobs die antwoordt dat de kerken en parochiezalens geen gemeentelijk patrimonium zijn. De kerkelijke partij is niet de meest transparante partner in communicatie. In het kerkenbeleidsplan zijn afspraken gemaakt en bedragen afgesproken. Het gaat snel in het kerkelijk landschap, maar de gemeente weet iets vaak pas als laatste. Als hij een kader wil schrijven, moet er transparantie zijn en de schepen geeft aan niet te weten waarover hij nu een kader kan schrijven;
 Gehoord raadslid Steff Nouws die vraagt of hierover in een commissie kan gesproken worden. Wat als er zich iets aandient, welke stappen gaat gemeente dan nemen. We hebben hierin als gemeente een standpunt in te nemen;
 Gehoord schepen Robin Jacobs die antwoordt dat een amendement niet aan de orde is maar de discussie samen wel wil voeren;
 Gehoord raadslid Steff Nouws die zich kan vinden in overleg en hiermee het amendement intrekt;
 Gehoord raadslid Dirk Konings die voorstelt dit snel te doen, want in kerkelijk landschap gaat veel veranderen;
 Gehoord voorzitter Dirk Smout die zegt dat de voorzitter van de commissie interne aangelegenheden de boodschap begrepen heeft en zal opnemen;
 Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend
(Amendement 9 – burgerbudgetten) (BD2AP1): *De gemeente voorziet tweemaal per legislatuur wijkgebonden burgerbudgetten, waarbij inwoners actief worden betrokken bij de invulling en besluitvorming over de projecten. Deze budgetten moeten een concrete mogelijkheid bieden voor participatie en inspraak, zodat het nieuwe bestuur zijn nadruk op burgerparticipatie in de praktijk kan brengen en lokale initiatieven optimaal ondersteund worden;*
 Gehoord raadslid Steff Nouws die aangeeft dat burgerbudgetten 6 jaar geleden al een hot item was. Toen werd er ook een discussie gevoerd om dit te doen of niet. Hij vervolgt dat toen corona kwam, maar dat nu de kinderziekten er misschien wel uit zijn. Daarom de vraag om twee keer per legislatuur een initiatief te nemen van burgerbudgetten. Het raadslid wil graag zien gebeuren dat er wordt geprobeerd mee te werken. Hij vervolgt dat er niet echt een timing moet op staan. Het gaat verder dan buurspeelpleintjes;
 Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus die beaamt dat burgerbudget een meerwaarde heeft en dat als we dat willen doen, een budgetwijziging nodig zal zijn. Hij stelt voor dit op een commissie eens te bespreken, verder uit te zoeken en dan pas een beslissing te nemen;
 Gehoord raadslid Steff Nouws die vraagt of dan de intentie om twee keer iets te doen dan kan worden opgenomen in het verslag;
 Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus die hierop niet ingaat maar wel het engagement neemt om dit te bespreken in een commissie. Hij gaat op dit moment niet akkoord met het amendement, er is nog te weinig inhoudelijke kennis over om toe te passen;
 Gehoord schepen Arno Aerden die aanvult dat het gaat over veel geld, recent nog 136.000 voor het skateterrein. Het klopt wat de burgemeester net zegt, dat moet goed worden doorsproken;
 Gehoord raadslid Steff Nouws die hierop antwoordt dat dit een goed initiatief is maar voor een beperkte doelgroep: de gebruikers van het skatepark, of de burens van speelpleintjes. Hij vindt dat er voor andere leeftijdscategorieën andere potentiële initiatieven zijn voor misschien een kleiner budget. Hij vindt het bespreken in een commissie niet goed genoeg en vraagt dan ook de stemming;
 Gehoord raadslid Tom bevers die antwoordt dat hij hoopt dat, wat de uitslag van de stemming is, dit toch te bespreken is op een commissie en stelt voor te kijken naar gemeentes uit de buurt die even groot zijn en waar ze dit al succesvol gebruiken;
 Gehoord Geert Vandekeybus die zegt dat het doel het belangrijkste is en dat er nu nog

te weinig kennis is over het inhoudelijke;

Gehoord Steff Nouws die van mening is dat al veel zaken rond participatie zijn opgenomen in het meerjarenplan die niet concreet zijn, dus dan kan dit ook opgenomen worden, vb. het voornemen om deze legislatuur naar de burger te gaan voor burgerbudget. Als het wordt afgeraden door andere besturen, dan zal hij zijn mening ook bijsturen.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 10 - visie bibliotheek) (BD2AP1): *De gemeente ontwikkelt een toekomstgerichte visie voor de bibliotheek, inclusief onderzoek naar uitbreiding of alternatieve/nevenbestemmingen. Deze visie wordt geïntegreerd in het gemeentelijk vastgoedplan binnen het MJP, met betrokkenheid van gebruikers en relevante stakeholders, zodat de bibliotheek optimaal kan inspelen op toekomstige noden*

Gehoord raadslid Steff Nouws die verwijst naar het memorandum van de beheerraad die daarbij blijkt gaf van een breed beeld en meedenken over de toekomst. Zij voelen aan dat zij op hun limieten stoten op het gebouw. Ook in de commissie werd hier ook over gesproken. Hij vervolgt dat een vastgoedplan is opgenomen in meerjarenplan en dat men hopelijk ook kijken naar de Bib. Hij gaat ervan uit dat er niet binnen de 6 jaar een nieuwe bib zal zijn, maar hij wil wel kijken naar opportuniteiten. Bijvoorbeeld een kerk is hun droom, maar dan binnen het haalbare;

Gehoord schepen Helmut Jaspers die antwoordt dat dromen mag en goed is en dat de bib net zoals de andere gemeentelijke gebouwen in de vastgoedstudie worden meegenomen, onder andere om bijkomende noden te bekijken en om aan de vereiste normen te voldoen. Hij geeft aan dat om klimaatneutrale organisatie te zijn tegen 2045 investeringen nodig zullen zijn. In het memorandum is sprake van de uitbreiding met een auditorium van meer dan 40 mensen ; voor de mogelijkheid van grote lezingen zijn er nu al alternatieven. Met het vrijetijdscentrum gaan er ook nog bijkomende mogelijkheden zijn. Hij zegt dat het herschikken van bestaande ruimtes altijd kan, maar daarvoor zijn niet altijd grote middelen nodig. Voor patrimoniumbeheer zijn ook budgetten voorzien.

Gehoord schepen Helmut Jaspers die vervolgt dat er recent veel is geïnvesteerd: nieuwe meubels , de leeszaal is vernieuwd ; de Schoolbib Essenleest waar we pionieren, blijft op niveau ; de ruimte op zolder zal worden opgefrist en wordt een ruimte voor digitale inclusie. Besturen is keuzes maken. Er is voldoende ruimte en er wordt goed gewerkt.

Gehoord raadslid Steff Nouws die begrijpt dat er goed genotuleerd wordt en dat het antwoord dan voldoende is dat in het vastgoedplan ook het deel bib is opgenomen en op een commissie of gemeenteraad wordt besproken. Het is ruimer dan enkel aanpassingen aan het gebouw. Er werd heel wat geïnvesteerd met kleine fragmentarische stukjes maar dit alles komt mee in het plan en dat volstaat voor hem, waarop hij het amendement intrekt.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 11: studie weekendzones Horendonk) (BD4AP1): *De gemeente Essen voert tegen 2029 een studie uit naar het uitdoofrecht van de weekendzone in Horendonk. Op basis van deze studie stelt het college concrete oplossingen voor, waarbij de inwoners en andere betrokken partijen actief worden geraadpleegd om hun input en bezorgdheden te integreren. Het uiteindelijke doel is een evenwichtige en gedragen beslissing te nemen die zowel de leefbaarheid van Horendonk als de belangen van alle betrokkenen respecteert;*

Gehoord raadslid Steff Nouws die aangeeft dat hij het schriftelijk antwoord van deze namiddag nog niet inhoudelijk genoeg heeft kunnen lezen en vraagt wat de geest was van het meerjarenplan. Want daar wonen mensen en hij vraagt of het nu niet mag of wel;

Gehoord schepen Arno Aerden die antwoordt dat het gaat over mensen die er al heel lang wonen. Het uitdoofrecht is door Vlaanderen gestemd in 2008. Er zijn

mogelijkheden voor lokale besturen om woonrecht te geven. Een PRUP is destijds bekeken zoals Wildert, maar de hogere overheden gaan daar niet in mee. Het probleem is niet nieuw. Wat gaat Vlaanderen doen, want we zijn niet de enige. Of er gaat gehandhaafd worden, dan kunnen we niet op vooruitlopen;
 Gehoord raadslid Steff Nouws die vraagt wat we als gemeente willen, want er moet duidelijkheid zijn voor de inwoners;
 Gehoord schepen Arno Aerden die hierop antwoordt te willen doen zoals de vorige 50 jaar is gedaan;
 Gehoord raadslid Steff Nouws die antwoordt dat het uitdoofrecht wonen er toch al komt tegen 2030;
 Gehoord schepen Arno Aerden die antwoordt dat we als bestuur nu geen grote standpunten gaan innemen;
 Gehoord raadslid dirk Konings die hierop stelt dat er aan het loket toch vragen worden gesteld, wat zeg je tegen mensen die een weekendhuisje willen kopen? En wat als iemand een huisje wil kopen;
 Gehoord schepen Arno Aerden die antwoordt dat wie nu koopt, geen woonrecht krijgt;
 Gehoord raadslid Dirk Konings die vraagt wat er zal gebeuren bij huisjes die leeg staan en verkrotten. Zal daar tegen opgetreden worden, want kraakpanden zijn ook niet gewenst, hij vindt dat we hierop moeten voorbereid zijn;
 Gehoord schepen Arno Aerden die hierop antwoordt dat er de vorige legislatuur werd geprobeerd te werken met bosrangers en dat er nog andere partners zoals provincie of Vlaanderen zijn te betrekken. Hij zegt voor onze bewoners op te komen;
 Gehoord raadslid Steff Nouws die hierop antwoordt dat opkomen wil zeggen toestaan;
 Gehoord schepen Arno Aerden die antwoordt dat dat zal blijken;
 Gehoord raadslid Steff Nouws die zegt dat 2029 dichterbij komt en dat mensen gaan willen verkopen, of verhuizen, of komen te overlijden... en dat er gaan leeg komen te staan. Er zijn nu al toestanden die we niet willen, hij vindt het dus belangrijk om hier stappen te zetten;
 Gehoord raadslid Tom Bevers die, los wat de uitkomst van de stemming is, hij dit ook graag eens in een commissie wil bespreken. Het is ook voor hem niet helemaal meer duidelijk hoe het precies zit. En dit is voor veel inwoners belangrijk;
 Gehoord raadslid Steff Nouws die besluit dat het in kaart brengen net de geest van het amendement is.
 Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend
(Amendement 12 - Meerjareninvesteringsplan fietspaden gekoppeld aan mobiliteitsplan) (BD4 AP3) : *De gemeente werkt, in samenhang met het mobiliteitsplan dat momenteel in opmaak is, een samenhangend meerjareninvesteringsplan voor fietsinfrastructuur uit.*
Dit meerjareninvesteringsplan vertaalt de strategische keuzes en prioriteiten uit het mobiliteitsplan naar concrete projecten en investeringen, en bundelt de geplande budgetten in een duidelijk en gefaseerd kader.
Het plan bevat per project minstens een inhoudelijke toelichting, timing, raming en prioritering, zodat de gemeenteraad een transparant overzicht krijgt van de beleidskeuzes en financiële engagements inzake fietsinfrastructuur.
Binnen dit meerjareninvesteringsplan worden minstens volgende projecten opgenomen:
aanleg en opwaardering van fietspaden in de Huybergsebaan, Moerkantsebaan, Horendonk, Postbaan en Spijker,
verbreding van het fietspad in de Velodreef en herinrichting van het kruispunt Schelpheuvelstraat–Velodreef–Nolsebaan,
aanleg van veilige fietsoversteeken aan de Nieuwmoersesteenweg/Postbaan en aan de Antwerpsesteenweg ter hoogte van Vissenheuvel/Holleweg,
inrichting van de Molenstraat tot en met de Grensstraat als fietsstraat,
renovatie van het fietspad in de Oude Baan,
opwaardering van het fietspad in de Sint-Jansstraat.

Het meerjareninvesteringsplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad en vormt het bindend uitvoeringskader voor de budgetten inzake fietsinfrastructuur binnen het meerjarenplan;

Gehoord schepen Joris Brosens die begrijpt wat de intentie is achter het amendement. Hij vervolgt dat hij kan verzekeren dat veel is opgenomen in het meerjarenplan rond onderhoud fietspaden. Hij kan niet akkoord gaan met het amendement. Het mobiliteitsplan is in opmaak, ook de fietsinfrastructuur en het fietspadenplan wordt herzien. Daar hangt een actieplan aan vast met acties op korte, middellange en lange termijn en waarbij prioriteiten bepaald moeten worden. Hij vervolgt dat het mobiliteitsplan een kader zal bieden om zulke zaken voor te bereiden. Hij zal het amendement dan ook niet goedkeuren en het mobiliteitsplan afwachten;

Gehoord raadslid Steff Nouws die hierop repliceert wat de kip of het ei is: eerst het plan of eerst het meerjarenplan. De Essenaar kijkt naar het meerjarenplan om te zien wat er voor hem in zit en nu is er geen duidelijkheid. Hij begrijpt echter dat dit moet passen binnen een groter plaatje en wil dit een jaar uitstellen. Hij verwacht dan volgend jaar een mobiliteitsplan goed te keuren en dan een herziening van het meerjarenplan waarin dat fietspadenplan kan worden opgevolgd. Hij geeft aan dat als dat een belofte is, dat dan voldoende is;

Gehoord schepen Joris Brosens die antwoordt dat het mobiliteitsplan eraan komt, dat er acties aanhangen en dat dat op een commissie en gemeenteraad zal worden besproken. Hij wil eerst dat plan beslissen en dan het meerjarenplan daaraan aanpassen. Hij geeft aan dat hij ook al graag had gehad dat het mobiliteitsplan er was; Gehoord raadslid Steff Nouws die hierop reageert en zegt dat het plan niet van nul moest beginnen, het zou er tegen de zomer zijn. Hij wil hier echter geen politieke discussie van maken, want we willen allemaal een goed mobiliteitsplan. Hij trekt het amendement in;

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend (**Amendement 13 – oprichting woonvisie**) (BD4 AP4) : *De gemeente werkt een geïntegreerde en toekomstgerichte woonvisie uit met een horizon tot 2040. Deze woonvisie brengt de huidige en toekomstige woonnoden in kaart en formuleert duidelijke beleidskeuzes, met bijzondere aandacht voor jonge gezinnen, singles, starters, herstarters en het aanbod aan sociale en betaalbare woningen.*

Binnen deze woonvisie onderzoekt en ontwikkelt de gemeente concrete instrumenten, waaronder deelname aan Wonen In Eigen Streek (WIES), het inzetten van financiële of stedenbouwkundige stimulansen zoals een korting op het grondaandeel voor betaalbare woningen, en de heropstart of verdere uitbouw van coöperatieve woonvormen zoals Netwerk Coöperatief Wonen (NCW).

De woonvisie wordt opgesteld in overleg met relevante partners en adviesraden en vormt het richtinggevend kader voor toekomstige ruimtelijke en woonprojecten in Essen;

Gehoord raadslid Steff Nouws die de vraag verduidelijkt naar een woonvisie voor betaalbare en kwaliteitsvolle woningen. De opcentiemen onroerende voorheffing gaat over mensen die een woning hebben en hij vermoedt dat mensen met appartementen die kost gaan doorrekenen aan huurders. Hij is dus bezorgd hoe mensen die hier wonen, hier kunnen blijven wonen. Is dit via wonen in eigen streek of via stimulansen. Hij is van mening dat een lokaal bestuur veel handvaten heeft en hoopt dat jonge mensen in Essen kunnen blijven wonen;

Gehoord schepen Arno Aerden die antwoordt dat nog meer mensen daar bezorgd over zijn. Wonen is één van de grootste maatschappelijke uitdagingen. Europa heeft zelfs een commissaris Wonen sinds deze legislatuur, wat het belang onderschrijft. Hij vervolgt dat de crisis op alle niveaus ingrijpt: er wordt ingegrepen op Europees, federaal en Vlaams niveau. Er is minister De Praetere waar een nieuw Bindend Sociaal Objectief werd vastgelegd. En sociale huisvestingmaatschappijen via de provincie en dan ook nog op laagste niveau van de lokale besturen. De schepen gaat het amendement niet goedkeuren omdat het daarin lijkt dat we als gemeente nog zouden moeten beginnen, wat niet het geval is. Het Beleidsplan Ruimte Essen werd goedgekeurd met een woonbehoefte met horizon op toekomst. Er is dus al een kader

richting 2040. Ondertussen was er de regionale woonscan die in de loop van 2026 geactualiseerd zal worden. Hij vervolgt dat Essen geen eiland is, de provincie is belangrijk, maar ook de grensligging. In het amendement wordt verwezen naar wonen in eigen streek. De gemeente kan daar geen gebruik van maken want wij zijn geen WIES-gemeente, wat bij voorbeeld Kalmthout wel is. De ambitie voor kwaliteitsvol en betaalbaar wonen wordt natuurlijk wel ondersteund. De schepen besluit dat het amendement dubbel werk is voor de diensten en niet van toepassing op onze gemeente. Hij wil inzetten op wat er al allemaal is, om het woonaanbod te kunnen realiseren;

Gehoord raadslid Steff Nouws die begrijpt dat woonbehoefte er is en dit niet helemaal goed geformuleerd is in het amendement. Hij zegt dat dit binnen zijn partij uitgebreid werd besproken tijdens de verkiezingsvoorbereiding en zich ook zo heeft laten adviseren;

Gehoord schepen Arno Aerden die zegt dat WIES over gemeenten gaat waar de gemiddelde woningprijs boven een bepaalde grens ligt en dat we daar als Essen niet aan voldoen;

Gehoord raadslid Steff Nouws die zegt niet in discussie te gaan met de schepen gelet op zijn kennis in de materie. Hij wil daarom het amendement aanpassen, met name het stukje opsomming in het tweede gedeelte naar 'als gemeente instrumenten ontwikkelen om concrete stimulansen te lanceren'. Dat zal ook een zoektocht zijn en hij hoopt dat de EU-commissaris zijn werk doet en dat er hopelijk ook projecten komen die Essenaren helpen.

Gehoord voorzitter Dirk Smout die vraagt hoe het amendement dan moet worden aangepast;

Gehoord raadslid Steff Nouws die hierop antwoordt: 'de gemeente ontwikkelt één of meerdere concrete instrumenten rond betaalbaar wonen in de gemeente';

Gehoord raadslid Tom Bevers die de schorsing vraagt van de vergadering om te kunnen overleggen met de fractie;

Gehoord voorzitter Dirk Smout die daarom de vergadering schorst om 21u23 en heropent om 21u24.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 14 – cashpunten Horendonk en Hoek) (BD5 AP1): *De gemeente voorziet deze legislatuur een cashpunt in Horendonk en Hoek, bijvoorbeeld via samenwerking met lokale handelaars of private partners. Tegen 1 juli 2026 werkt de gemeente een duidelijk reglement uit voor de subsidiëring van initiatieven door derden die een cashpunt willen aanbieden. Indien tegen 2028 blijkt dat er van dit reglement nog geen gebruik is gemaakt en er geen cashpunt beschikbaar is, onderneemt de gemeente zelf de nodige stappen om een functionerend cashpunt te voorzien;*

Gehoord raadslid Steff Nouws die hoopt op een positief resultaat en hopelijk haalbaar, want op Hoek en Horendonk zijn er weinig mogelijke partners. Het voorstel was om een reglement te stemmen tegen zomer 2026 en daaraan toe te voegen dat als dit niet wordt gebruikt, er dan zelf stappen zullen worden ondernomen;

Gehoord schepen Robin Jacobs die antwoordt dat Batopin inderdaad geen partner kan zijn. Er is wel een overeenkomst voor Wildert en ondertussen is het cashpunt daar in opbouw. Binnen de 5 km moet er voor de mensen een bankautomaat zijn en de rest zou daar aan voldoen. Hij geeft aan dat hij dat bestrijdt. Hij vervolgt dat Essen het voor Hoek en Horendonk gaat proberen met een aanmoedigingspremie want commerciële partners zijn voorlopig de enige optie. Het raadslid zegt dat het reglement eerst nog naar de commissie gaat voor het naar de gemeenteraad komt. En dat het de bedoeling is tegen eind van de legislatuur in de wijken een cashpunt te hebben;

Gehoord raadslid Steff Nouws die meent te weten dat er wel andere partners zijn, zonder daarbij de naam te geven;

Gehoord schepen Robin Jacobs die zegt te weten over wie het gaat, maar dat die ook geen interesse heeft;

Gehoord raadslid Steff Nouws die antwoordt dat dat andere bedrijf kort geleden in Berlaar een cashpunt heeft gerealiseerd;

Gehoord schepen Robin Jacobs die antwoordt dat dat niet enkel met de gemeente was, maar ook nog met een derde partner;

Gehoord raadslid Steff Nouws die zegt gesproken te hebben met de schepen daar die verzekerde dat het 1 op 1 was met de gemeente;

Gehoord schepen Robin Jacobs die antwoordt dat we allemaal hetzelfde willen, met name een punt in de andere wijken;

Gehoord raadslid Joke Hennekam die vraagt dat als middenstanders zo'n cashpunt willen aannemen, dat dan aan de binnen- of buitenkant van hun gebouw is;

Gehoord schepen Robin Jacobs die antwoordt dat het zal mogen aan de buitenkant, maar dat vermoedelijk van binnen zal zijn, of zoals in Nederland soms, wat dan wel nadelig is omdat dat dan enkel tijdens de openingsuren is;

Gehoord raadslid Joke Hennekam die vraagt wie de verzekering zal betalen, met betrekking tot bijvoorbeeld het risico op binnenrijden;

Gehoord schepen Robin Jacobs die antwoordt dat dat bij de middenstand ligt;

Gehoord raadslid Steff Nouws die zegt dat er geen stemming nodig.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 15 Beleidskader landbouw) (BD5 AP2) : Aan het Beleidsplan Ruimte Essen wordt een afzonderlijk beleidskader landbouw toegevoegd. Dit beleidskader wordt ontwikkeld in nauwe samenwerking met de landbouwadviesraad en relevante partners, en heeft als doel een toekomstgerichte, economisch leefbare en ruimtelijk verantwoorde landbouwsector in Essen te ondersteunen. Hiervoor worden tegen de eerste aanpassing van het meerjarenplan de nodige budgetten voor voorzien;

Gehoord raadslid Steff Nouws die opmerkt dat het logisch is dat er ook een beleidskader landbouw samen met de LandbouwAdviesRaad wordt uitgewerkt. Dit beleidskader is voor zijn fractie heel belangrijk aangezien 1/3de van de oppervlakte van de gemeente landbouw is;

Gehoord schepen Arno Aerden die antwoordt dat hij met lichte verbazing het amendement gelezen heeft. Landbouw is een belangrijke ruimtegebruiker, ook voor lokale economie, open ruimte, milieu. Hij vervolgt dat we daarom stapsgewijs verder gaan. Het Beleidsplan Ruimte Essen is nog maar net goedgekeurd met daaraan gekoppeld een actietabel. Hij zegt dat er in het meerjarenplan budgetten (75.000,00 per jaar) staan om openruimte te realiseren. Anderzijds zijn er ook acties voor leefbare kernen voorzien. Volgens de schepen zijn dit beide belangrijke beleidskaders en het moet ook nog kunnen worden uitgevoerd om een balans tussen wonen, milieu, ondernemerschap, ... te kunnen vinden. Hij zegt dat het studiebureau heeft geadviseerd om het actieplan verder uit te werken en landbouw toekomstgericht te steunen maar eerst acties open ruimte op te zetten;

Gehoord schepen Katrien Somers die aanvult dat het landbouwkompas stilaan op punt is gezet en dat daarop kan worden verder gewerkt;

Gehoord raadslid Dirk Konings die vraagt naar welk document schepen Somers verwijst;

Gehoord schepen Arno Aerden die zegt dat schepen Somers verwijst naar het actieplan uit het Beleidsplan Ruimte Essen, maar dat dat op zich niet is goedgekeurd door de gemeenteraad;

Gehoord raadslid Dirk Konings die zegt dat er beloofd is dat er ook een beleidsplan landbouw ging komen en daar is nu geen budget voor;

Gehoord schepen Arno Aerden die antwoordt dat dat dan niet in het kader is van Beleidsplan Ruimte Essen, dat dat er deels zal uit voortvloeien maar dat dat daar geen deel van uitmaakt;

Gehoord raadslid Dirk Konings die nog zegt dat de vraag van de LAR was om eerst een beleidsplan landbouw te maken en dan een beleidsplan ruimte.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 16 – stapsgewijze opwaardering omgeving Hemelrijk) (BD5 AP3): *De gemeente zet in op een stapsgewijze en budgettair haalbare opwaardering van de omgeving rond Hemelrijk, met bijzondere aandacht voor een aantrekkelijk en verzorgd openbaar domein en het creëren van laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden, in relatie tot de stationsomgeving;*

Gehoord raadslid Steff Nouws die van mening is dat er nu geen verzorgd openbaar domein is rond Robotland en daarom vraagt dit op te smukken;

Gehoord raadslid Helmut Jaspers die antwoordt dat er voor het parkgedeelte in het meerjarenplan € 110.000 voorzien is (€ 30.000, € 50.000 en € 50.000 euro) om samen met verschillende partners een visie ronde de erfgoedsite te ontwikkelen. Dit gaat niet enkel over de site rond het Karrenmuseum en de Kiekenhoeve maar ook de site Park Spoor Essen, wat toen de werknaam was. De schepen vervolgt dat het de bedoeling is de looplijnen en trage verbindingen beter op elkaar af te stemmen en een plan op te maken voor kleine inrichtingswerken. Dat is dus daarin mee te nemen en voor de rest, vb. intensief maaibeheer of een bank zetten, zijn er voldoende middelen in exploitatie om dit mee te nemen. De erfgoedsite is de site van Kiekenhoeve tot Robotland. De schepen besluit dat het amendement dus niet nodig is;

Gehoord raadslid Steff Nouws die zegt dat de opwaardering van de omgeving niet opgenomen is in de actie en vraagt of de woorden opwaardering omgeving kunnen toegevoegd worden aan de commentaar in het meerjarenplan;

Gehoord schepen Helmut Jaspers die antwoordt wat we zullen zien wat de visie geeft en dat er middelen in het meerjarenplan staan;

Gehoord raadslid Steff Nouws die antwoordt dat we hopelijk volgend jaar dan al vorderingen zien;

Gehoord schepen Helmut Jaspers die zegt dat hij de eerste facturen in 2027 verwacht;

Gehoord raadslid Steff Nouws die repliceert dat er al budget voorzien is in 2026;

Gehoord schepen Helmut Jaspers die afrondt met te zeggen des te beter.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 17 – toekomstplan Ringwegs site aan de grensovergang) (BD6 AP3):

De gemeente maakt een geïntegreerd toekomstplan op voor de Ringwegs site aan de voormalige grensovergang. Het college wordt expliciet opgedragen om actief en structureel overleg te voeren met de bevoegde Vlaamse ministers, administraties en andere betrokken overheden, en hierbij de nodige druk uit te oefenen om tot concrete oplossingen, beslissingen en financiering te komen voor de herontwikkeling van deze site.;

Gehoord schepen Helmut Jaspers die zegt dat de groene poort Vlaanderen te ambitieus was en dat we dat verder moeten opvolgen en dat dat ook gebeurt. Hij vervolgt daar volop mee bezig te zijn. Bij Vlaanderen heeft hij bot gevangen. AWV ging dit overdragen aan ANB. De schepen zegt binnenkort een overleg te hebben met zijn collega van Roosendaal en dit gaat op de agenda staan. Ook de militaire ontwikkelingen in Nispen werden hen aangebracht als mogelijke site voor groencompensatie. De schepen wil alle actoren bevragen (ANB, AWV, Grensloop) en streven om te site te ontharden tot een groenblauwe corridor. Hij weet dat AWV op de termijn de site wil verkopen en hij wil voorkomen dat ze ons niet betrekken. Hij vervolgt dat een groot gedeelte in handen is van privé-partners en dat we gaan zien hoe het dossier te realiseren is om een groene poort voor België en Nederland te realiseren. Ook de mogelijkheden via Europese projecten, bv Blue Deal, zijn te bekijken;

Gehoord raadslid Dirk Koning die vraagt om in het overleg met Roosendaal ook veiligheid te bespreken, want in verleden is er een incident geweest met arbeidsmigranten. Er was een inbraakgolf op Horendonk en slachtoffers zijn daar zelf hun eigendom gaan terughalen. Zij gebruiken de grens om snel over te gaan;

Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus zegt dat de optie veiligheid ook bij de minister zal aangekaart worden en dat het niet alleen om inbraak gaat maar ook de

drugsproblematiek;

Gehoord raadslid Steff Nouws die vaststelt dat iedereen dit zo belangrijk vindt en hij wil dat het daarom als indicator bij visie bestemming gebouwen en noden wordt toegevoegd. Daar staan geen budgetten in en als indicator moet hierover aan de raad gerapporteerd worden;

Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus die antwoordt dat dat geen probleem is;

Gehoord voorzitter Dirk Smout die concludeert dat er dus gestemd wordt voor het aangepaste amendement.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 18 – Indicatoren): *Tegen 1/7/2026 (opvolgingsrapportering) worden alle indicatoren herbekeken en aangepast waar nodig. Het college van burgemeester en schepen zorgt dan eveneens voor een nulmeting van waaruit de opvolging voor volgende jaren kan worden opgevolgd*

Gehoord raadslid Steff Nouws die verduidelijkt dat sommige indicatoren niet goed zijn en er ook bevestigd werd dat er ruimte is wat ook te lezen is in de antwoorden;

Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus die antwoordt dat hij akkoord is met het amendement.

Overwegende dat raadslid Steff Nouws een amendement heeft ingediend

(Amendement 19 – domeinoverschrijdend plan voor stationsomgeving) (indicator BD1AP4) : waarbij een aanpassing van jaartal in een indicator wordt voorgesteld van 2026 ipv 2030: *In 2026 wordt een domeinoverschrijdend plan voor de Stationsomgeving opgemaakt*

Gehoord burgemeester Geert Vandekeybus die antwoordt dat hij akkoord is met het amendement;

Gehoord raadslid Steff Nouws die vraagt om de vergadering 5 minuten te schorsen om de zonet genomen beslissingen te kunnen werken in de repliek zo dadelijk;

Overwegende dat voorzitter Dirk Smout de vergadering daarom schorst om 22u00 en heropent om 22u14;

Gehoord voorzitter Dirk Smout die elke fractieleider de kans geeft om een toelichting te geven en die hier als volgorde de grootte van de fractie voorstelt, van klein naar groot;

Gehoord de tussenkomst van de fractieleider Vlaams Belang Marc Scheepers:

Algemene Beschouwing bij het Meerjarenplan 2026–2031

Gisteren kregen we tijdens de gemeenteraad de toelichting van Burgemeester Vanden Keybus en Schepen Jacobs over het meerjarenplan 2026–2031 dat vandaag voorligt ter goedkeuring. Het plan toont een bestuur met duidelijke ambities, maar tegelijk ook met grote financiële en inhoudelijke beperkingen.

Hoewel er positieve elementen in het plan terug te vinden zijn, blijven wij als oppositie met fundamentele vragen en bedenkingen zitten over de gemaakte keuzes, de financiële kwetsbaarheid en de aansluiting bij de realiteit van onze inwoners.

1. Ambitie versus financiële weerbaarheid

Het bestuur benadrukt terecht dat het exploitatiesaldo positief blijft over de volledige planperiode. Dat is een belangrijk gegeven. Tegelijk zien we dat de financiële buffers bijzonder beperkt zijn, vooral in de eerste jaren van de legislatuur.

In 2027 duikt de autofinancieringsmarge zelfs onder nul en zakt het beschikbaar budgettair resultaat tot een zorgwekkend laag niveau. Dat betekent dat er nauwelijks ruimte is om onverwachte kosten, economische schokken of nieuwe noden op te vangen.

De zware concentratie van investeringen in 2026 en 2027 vergroot deze kwetsbaarheid nog. Het plan is ambitieus, maar financieel bijzonder strak gespannen.

2. Grote projecten bepalen het beleid

Een aanzienlijk deel van de beschikbare middelen gaat naar enkele grote infrastructuurprojecten, met het vrijetijdscentrum als meest uitgesproken voorbeeld. Meer dan 10 miljoen euro wordt hiervoor uitgetrokken in de eerste twee jaren van het meerjarenplan. Dit is een duidelijke beleidskeuze, maar ze heeft gevolgen. Door deze investeringsconcentratie blijven er weinig middelen over voor andere maatschappelijke noden. Projecten die nochtans breed leven bij de bevolking krijgen geen of slechts een zeer beperkte plaats in de planning.

3. De grote afwezige: perspectief op zwemwater

Een opvallend gemis in dit meerjarenplan is het ontbreken van een concreet zwembadproject. Nochtans werd dit tijdens de verkiezingscampagne expliciet naar voren geschoven als een belangrijke ambitie.

In het plan vinden we geen enkel budget voor de bouw, geen fasering en geen timing. Enkel een haalbaarheidsstudie, en dan nog pas in 2027. Dat betekent in de praktijk dat er deze legislatuur geen enkel realistisch vooruitzicht is op zwemwater in eigen gemeente.

Dit is geen financiële noodzaak, maar een politieke keuze. Andere keuzes en faseringen waren perfect denkbaar geweest.

4. Lokale economie en winkelaanbod: te weinig realiteitszin

Het bestuur spreekt in het meerjarenplan over het “upgraden van het winkelaanbod”. Die ambitie klinkt goed, maar vertrekt volgens ons van een achterhaald winkelmodel.

Het winkelen in een langgerekte kern, waar handelszaken verspreid liggen en parkeren steeds moeilijker wordt, sluit steeds minder aan bij hoe mensen vandaag winkelen. De maatschappelijke realiteit is er één van twee werkende ouders of werkende alleenstaanden die na het werk snel en efficiënt boodschappen willen doen, vaak gecombineerd met online aankopen.

Deze mensen rijden niet eerst naar huis om daarna met de fiets naar de winkel te gaan om een beperkte hoeveelheid boodschappen mee te nemen. Initiatieven zoals “met belgerinkel naar de winkel” zijn sympathiek, maar bereiken slechts een kleine groep en lossen de structurele problemen rond bereikbaarheid en parkeergelegenheid niet op.

Wie het winkelaanbod echt wil versterken, moet vertrekken van hedendaagse consumptiegewoonten en niet van goedbedoelde, maar weinig doeltreffende symboliek.

5. Fiscale keuzes met sociale gevolgen

Ook de aangekondigde fiscale verschuiving roept vragen op. Het verlagen van de personenbelasting en het verhogen van de onroerende voorheffing werd voorgesteld als een verschuiving van belasting op personen naar belasting op vermogen.

Die voorstelling is echter te eenvoudig. Eigenaars met meerdere panden verhuren deze doorgaans. Hoewel verhogingen bij woninghuur officieel niet mogen doorgerekend worden, weten we allemaal dat dit in de praktijk vaak via omwegen toch gebeurt. De verhoogde lasten komen zo terecht bij huurders, vaak net de financieel zwakkere groepen.

Bij handelshuur mag de verhoging wel doorgerekend worden, wat leidt tot hogere kosten voor handelaars en uiteindelijk ook voor de consument. Deze maatregel dreigt dus een kettingreactie te veroorzaken die gezinnen, huurders en klanten treft.

6. Organisatie, personeelsuitbreiding en financiële impact

Het meerjarenplan geeft aan dat het bestuur de personeelscapaciteit wil verhogen om de groeiende taken en ambities van de gemeente te kunnen blijven dragen. Op zich is het begrijpelijk dat bijkomend personeel nodig is om de dienstverlening te garanderen en projecten correct uit te voeren.

Tegelijk heeft deze keuze onvermijdelijk **structurele financiële gevolgen**. Personeelskosten zijn recurrent en wegen jaar na jaar door op de exploitatiebegroting. In een context waarin de financiële marges al bijzonder beperkt zijn, zeker in de eerste jaren van de legislatuur, roept dit vragen op over de houdbaarheid op langere termijn.

Wij missen een duidelijke onderbouwing van hoe deze personeelsuitbreiding zich verhoudt tot de kwetsbare autofinancieringsmarge, en welke garanties er zijn dat deze bijkomende kosten niet leiden tot nieuwe besparingen of belastingverhogingen in de toekomst. Efficiëntiewinsten en prioriteiten worden wel vermeld, maar blijven te vaag om de financiële impact van deze keuze echt te kunnen inschatten.

7. Conclusie

Dit meerjarenplan bevat onmiskenbaar ambities, maar mist evenwicht, financiële ademruimte en realiteitszin op een aantal cruciale domeinen.

De combinatie van:

- een kwetsbare financiële start van de legislatuur,
 - zware investeringen in een beperkt aantal projecten,
 - het uitblijven van perspectief op breed gedragen voorzieningen zoals zwemwater,
 - en beleidskeuzes die onvoldoende aansluiten bij het dagelijkse leven van inwoners,
- maakt dat dit plan voor ons onvoldoende overtuigend.

Essen verdient een beleid dat niet alleen ambitieus is op papier, maar ook realistisch, sociaal rechtvaardig en geloofwaardig in uitvoering.

Negatieve stemverklaring bij het Meerjarenplan 2026–2031

Onze fractie zal dit meerjarenplan niet goedkeuren.

Hoewel het plan een aantal ambities bevat en het exploitatiesaldo formeel positief blijft, stellen wij vast dat de financiële draagkracht van de gemeente in de eerste jaren van de legislatuur bijzonder kwetsbaar is. De negatieve autofinancieringsmarge in 2027 en het zeer beperkte beschikbare budgettaire resultaat tonen aan dat er nauwelijks ruimte is voor onverwachte kosten of nieuwe noden.

Daarnaast worden grote investeringen geconcentreerd in de eerste jaren van het plan, waardoor andere belangrijke maatschappelijke noden naar de achtergrond verdwijnen. Breed gedragen voorzieningen krijgen geen concreet perspectief, terwijl wel fors wordt ingezet op een beperkt aantal grote projecten.

Het meerjarenplan kondigt bovendien een uitbreiding van de personeelscapaciteit aan. Begrijpelijk vanuit organisatorisch oogpunt, maar deze keuze heeft structurele en blijvende financiële gevolgen. In een context van krappe marges en stijgende kosten ontbreekt een duidelijke onderbouwing van hoe deze personeelsuitbreiding duurzaam kan worden gefinancierd zonder bijkomende belastingdruk of toekomstige besparingen.

Ook op inhoudelijk vlak zien wij een gebrek aan realiteitszin. De visie op lokale handel sluit onvoldoende aan bij hedendaagse consumptiegewoonten, en de aangekondigde fiscale verschuivingen dreigen uiteindelijk vooral gezinnen, huurders en consumenten te treffen. Tot slot stellen wij vast dat een aantal belangrijke beloftes en maatschappelijke noden geen vertaling krijgen in concrete beleidskeuzes binnen deze legislatuur. Dat ondergraaft het vertrouwen in dit meerjarenplan als evenwichtig en toekomstgericht kader.

Om al deze redenen kan onze fractie dit meerjarenplan niet steunen en zullen wij **tegen** stemmen.

Gehoord de tussenkomst van de fractieleider cd&v Steff Nouws:

Vanavond is mogelijks een van de avonden deze legislatuur. Het meerjarenplan is zonder twijfel hét belangrijkste document. Het bepaalt niet alleen hoe we onze middelen inzetten, maar vooral in welke richting we met Essen uit willen. Er is hard aan gewerkt door bestuur, administratie. We hebben vragen kunnen stellen en antwoorden gekregen. Ik wil de diensten danken ook al was het misschien met ogengerol of gezucht.

En laat mij meteen duidelijk zijn, we hebben de discussie vorige ook gehad, wij missen in dit meerjarenplan het samenhangende geheel. De lesvoorbereiding van de burgemeester schoot daarin gisteren tekort.

Er worden zes beleidsdoelstellingen vooropgesteld, maar die doelstellingen staan naast elkaar, en onvoldoende in verbinding met elkaar. We vinden geen duidelijke verticale lijn terug van visie, over doelstellingen, naar acties en investeringen. Het plan leest als een optelsom van beleidsdomeinen, niet als één coherent verhaal voor de toekomst van Essen.

In het plan herkennen we heel wat zaken. Dit is een verderzetting van het beleid van het vorige bestuur. Zo is er toch duidelijk ook continuïteit.

Het meerjarenplan geeft aan in welke richting we met Essen uit willen. Daarom is het logisch dat wij dit plan toetsen aan het bestuursakkoord dat aan de basis lag van deze legislatuur.

Ook wanneer we dit plan naast het bestuursakkoord leggen, zien we een duidelijke kloof. Het bestuursakkoord gaat over participatie, betaalbaar wonen, duurzame mobiliteit en sterke kernen. Het meerjarenplan is daarentegen eerder technisch en voorzichtig. Te vaak blijven ambities hangen in processen en onderzoeken, zonder duidelijke keuzes of meetbare doelstellingen.

Dit brengt mij bij een eerste grote bezorgdheid: de financiën.

Het meerjarenplan erkent terecht dat we voor uitdagende financiële tijden staan. De inkomsten vanuit hogere overheden zijn minder voorspelbaar dan in het verleden. Dat vraagt om duidelijke keuzes en een zorgvuldige afweging van elke euro die we vragen aan onze inwoners. Daarom stellen we bij de financiële logica van dit plan vragen.

We zien een combinatie van maatregelen die moeilijk te rijmen valt met een samenhangende financiële visie: een verlaging van de aanvullende personenbelasting, een verhoging van de onroerende voorheffing, een toename van de exploitatie-uitgaven, én tegelijk een leningstraject van meer dan 24 miljoen euro, voor de investeringsuitgaven waardoor de leningslast per Essenaar verdrievoudigt.

Collega's, lenen en investeren mogen geen taboe zijn. Maar wat hier ontbreekt, is de inhoudelijke samenhang. Welke langetermijnstrategie zit hierachter? Welk toekomstproject verantwoordt deze schuldenopbouw? Dat antwoord blijft uit.

De schuldenlast op deze manier verhogen is voor ons dan ook niet de juiste keuze: de belastingdruk verhogen en de toekomstige generatie met 3x meer schuld opzadelen is regelrecht fout!

Het geheel wekt de indruk van losse ingrepen, niet van een doordacht financieel beleid. En dat is jammer, want in tijden van onzekerheid hebben inwoners recht op duidelijkheid, voorspelbaarheid en rechtvaardigheid.

De uitspraak dat men een “investeringscollege” wil zijn, versterkt die bezorgdheid. Investeren is geen doel op zich. Investeren moet een middel zijn om een duidelijk maatschappelijk project te realiseren. Zorgvuldig omgaan met belastinggeld betekent niet alleen keuzes maken, maar ook die keuzes uitleggen, verantwoorden en kaderen binnen een breder verhaal. Dat verhaal missen wij vandaag in dit meerjarenplan.

Ook op vlak van mobiliteit zien we een kloof. Het STOP-principe gaat voorop, maar de budgetten voor fietsinfrastructuur zijn versnipperd en niet ingebed in een samenhangend meerjarenplan, laat staan dat we na vanavond kunnen zeggen welke fietspaden aangelegd zullen worden de volgende jaren. Want: het mobiliteitsplan is nog in opmaak. cd&v én N-VA/PLE hadden duidelijk gesteld tijdens de onderhandelingen dat dit plan in de zomer van 2025 af moest zijn. Het is er niet...

Voorzitter, collega's,

Wanneer we spreken over participatie, dan gaat het niet over goede intenties achteraf, maar over tijdig betrekken, samen uitwerken en samen keuzes maken. Ook daar wringt het vandaag.

De adviesraden kregen een toelichting, maar zonder inkijk in de documentatie, opgemaakte documenten die vanavond ter goedkeuring voorliggen. Nee, ze kregen een Powerpoint waar het zoeken is naar bedragen.

Een treffend voorbeeld vinden we in het landbouwbeleid. Om landbouw en korte keten te ondersteunen, wordt in dit meerjarenplan het bedrag van 2.000 euro voorzien. Op zich is dat al een zeer beperkt bedrag, maar wat vooral opvalt, is de manier waarop dit tot stand is gekomen.

Ik interpelleerde de schepen hierover vorige week. Het antwoord was dat men nog met de Landbouwadvisraad in gesprek wil gaan om te bekijken wat de noden zijn.

Dit is geen detail, collega's. Dit raakt aan de kern van vertrouwen.

Die gesprekken hadden afgelopen jaar grondig gevoerd moeten worden, vóór dit meerjarenplan werd vastgelegd. Dat is participatie. Niet achteraf aftoetsen wat er eventueel nodig is, maar vooraf samen bepalen wat de prioriteiten zijn.

Vandaag stellen we vast dat een beleidskeuze werd ingeschreven, zonder dat duidelijk is:

- *welke noden er leven in de sector,*
- *welke doelstellingen men wil bereiken,*
- *en hoe landbouw structureel een plaats krijgt in het gemeentelijk beleid.*

En laat mij hier duidelijk zijn: ik wil hier geen vergelijking met het verleden. Ik constateer enkel dat een grote belofte van dit bestuur – namelijk inzetten op participatie en partnerschap met sectoren – in dit dossier niet is ingelost. En zo zijn er nog voorbeelden.

Dit voorbeeld illustreert perfect wat wij in dit meerjarenplan missen: participatie als werkwijze.

Wat ons daarnaast bijzonder zorgen baart, is dat een aantal grote en duidelijk gecommuniceerde ambities uit de campagne en het bestuursakkoord in dit meerjarenplan volledig onder de mat worden geschoven.

Laat ons eerlijk zijn tegenover onze inwoners.

- *De komende zes jaar komt er géén zwembad. Niet als investering, niet als gefaseerd traject, zelfs niet als duidelijke voorbereidingslijn. Terwijl dit dossier nochtans een prominente plaats kreeg in de campagne, vinden we het in dit meerjarenplan niet terug. Enkel een haalbaarheidsstudie in 2026 die dan 5 jaar in de kast moet.*
- *Ook de carnavalsverenigingen, die al jaren vragen naar een eigen bouwloods en hiervoor meermaals hoop kregen, moeten vaststellen dat er geen enkele structurele investering wordt voorzien. Geen timing, geen budget, geen perspectief.*
- *De stationsomgeving, nochtans aangekondigd als één van de grote hefboomprojecten voor Essen, zal de komende jaren evenmin een grondige herontwikkeling kennen. Grote aanpassingen blijven uit, terwijl net deze plek symbool zou kunnen staan voor ontmoeting, mobiliteit en kernversterking.*
- *Hetzelfde geldt voor het woonbos. Dat dossier wordt in dit meerjarenplan herleid tot het opmaken van een plan. Er worden geen middelen vrijgemaakt om effectief uitvoering te geven en serieus aan de slag te gaan. Ambitie wordt hier gereduceerd tot papier.*

Het probleem is niet dat alles niet kan, maar dat nergens duidelijk wordt gezegd wat wél kan, wat niet, en waarom. Dit zijn geen kleine details. Dit zijn dossiers die tijdens de campagne expliciet werden benoemd. Dossiers die verwachtingen hebben gecreëerd bij verenigingen, gezinnen en inwoners. Luchtkastelen zullen heus wel onderscheiden worden van de werkelijkheid.

Vandaag moeten wij vaststellen dat geen van deze grote beloftes een duidelijke vertaling krijgt in dit meerjarenplan. En dat wringt. Niet omdat alles tegelijk moet gerealiseerd worden, maar omdat er zelfs geen perspectief of fasering wordt aangeboden. De burgemeester sprak bij zijn bekendmaking als lijsttrekker dat hij zich ging engageren om de “grote olifanten” aan te pakken. De grootste olifant is deze legislatuur: het vrijetijdscentrum waar de schepen van cultuur tijdens de vorige legislatuur mét cd&v aan is gestart.

Als keuzes gemaakt worden – en dat mag – dan moeten die keuzes ook duidelijk en transparant zijn. Dan moeten we durven zeggen wat wel kan en wat niet, en waarom. Dat ontbreekt vandaag. En dat niet op een ideale wereld van sociale media.

Voorzitter, collega's,

Wij hebben dit meerjarenplan grondig gelezen, getoetst aan het bestuursakkoord én aan ons eigen verkiezingsprogramma. Onze tussenkomst van vandaag en eerder bezorgde amendementen zijn geen afwijzing van het meerjarenplan als geheel, maar een inhoudelijke poging om het te versterken en bij te sturen.

Als cd&v zijn wij een partij die gelooft in verantwoord bestuur. Dat betekent dat wij erkennen dat dit meerjarenplan een noodzakelijke basis vormt voor de werking van deze gemeente in een financieel en maatschappelijk uitdagende context. Wij begrijpen ook dat niet alle ambities tegelijk gerealiseerd kunnen worden.

Wanneer wij amendementen indienen, doen wij dat niet om het plan te blokkeren, maar om het meer in lijn te brengen met die keuzes. Wij willen samenhang brengen waar vandaag versnippering dreigt. Wij willen participatie versterken waar die vandaag te vrijblijvend blijft. En wij willen financiële keuzes kaderen in een helder toekomstverhaal.

Tegelijk vertrekken wij vanuit ons verkiezingsprogramma, waarin we duidelijke keuzes hebben gemaakt voor:

- betaalbaar en toekomstgericht wonen en werken,
- sterke kernen en levendige wijken,
- zorgzame gemeenschappen,
- duurzame mobiliteit,
- en een beleid dat samen mét inwoners wordt gemaakt.

Ik kan alleen maar vaststellen dat we als partij dit meerjarenplan niet kunnen goedkeuren. Wij hadden dit anders aangepakt. Ik zal bij de agendapunten straks zo duidelijk mogelijk proberen aan te geven welke punten we apart willen stemmen. We gaan ons onthouden voor het meerjarenplan dat hier voor ligt.

Voorzitter, collega's,

Tot slot wil ik nog één belangrijke bedenking meegeven.

Ik betreur het dat wij als raadsleden pas vorige week inhoudelijk betrokken werden bij het meerjarenplan. Dat is laat, zeker voor een document dat de koers van onze gemeente voor de komende zes jaar vastlegt. Toch hebben wij die korte tijd ernstig genomen. We hebben het meerjarenplan grondig doorgenomen, geanalyseerd en vertaald in een reeks amendementen waarvan wij oprecht geloven dat ze het plan kunnen versterken.

Na vanavond kan dit meerjarenplan in uitvoering worden gebracht. Wij hopen oprecht dat dit ook het begin kan zijn van een andere zienswijze binnen dit bestuur. Een zienswijze waarin raadsleden – meerderheid én oppositie – niet worden gezien als hinderpalen, maar als volwaardige vertegenwoordigers van de Essenaar. De meeste mensen deugen, ook wij.

Wij zijn verkozen. Dat betekent dat inwoners van Essen hun vertrouwen in ons hebben uitgesproken. Vanuit dat vertrouwen nemen wij onze rol ernstig op. Niet om te blokkeren, maar om bij te dragen. Niet om tegen te zijn, maar om te verbeteren.

Meer respect voor die rol zou een mooi voorbeeld van hedendaagse politiek zijn.

Een politiek waarin men durft te erkennen dat verschillen in mening en standpunten geen probleem zijn, maar net een rijkdom. Want het is precies in dat debat, in die uiteenlopende visies, dat betere beslissingen ontstaan.

Laat ons die verschillen gebruiken om samen te werken aan wat ons verbindt: een mooier, warmer en beter Essen – voor iedereen.

Gehoord de tussenkomst van de fractieleider Vooruit Emma Lambregts:

Het zal jullie niet verbazen dat onze fractie zeer tevreden is met de gemaakte keuzes en voorliggende cijfers. Beleid voeren, dat is nu eenmaal kiezen. Maar de keuzes die zijn gemaakt, aan er in onze ogen echt voor zorgen dat iedereen in Essen vooruit zal blijven gaan.

Het is er vanavond bijzonder weinig over gegaan maar onze fractie is zeer tevreden dat er wordt geïnvesteerd in sociaal beleid en zorg.

- Er wordt maar liefst €680.000 geïnvesteerd in het Zorgpunt en het Huis van het Kind
- De onderhoudsplicht blijft afgeschaft, zodat kinderen niet hoeven bij te springen voor de rusthuisfactuur van hun ouders
- Er wordt geïnvesteerd in kinderopvang met als doel voldoende, betaalbare kinderopvang in elke wijk te hebben
- Er wordt een nieuwe, elektrische handicar aangekocht zodat iedereen mobiel kan blijven
- Er wordt geïnvesteerd in de serviceflats
- Met de hervorming van de zorgtoelage komt steun automatisch terecht bij gezinnen die het nodig hebben, gedaan met de papieren rompslomp want deze rechten voor gezinnen worden vanaf nu automatisch toegekend
- We investeren €540.000 in een betaalbaar aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten
- 't Kabaske krijgt een vaste jaarlijkse toelage
- We voorzien ook meer dan €32.000 voor een echt gelijkekansenbeleid, we werven een extra arbeidstrajectbegeleider aan én rollen de uitpas met kansentarieef verder uit

Hiermee wil ik maar aantonen dat er de komende zes jaar een heel sociaal beleid gevoerd zal worden in Essen. Een beleid waarmee iedereen vooruit zal kunnen gaan.

We zijn ook tevreden dat er in het meerjarenplan veel aandacht wordt besteed aan het groene karakter van onze mooie gemeente. De uitbreiding van de Wildertnis en de ontwikkeling van een natuurpark in Horendonk zijn mooie voorbeelden van hoe er zal worden geïnvesteerd in ons natuurlijk erfgoed. Met als kers op de taart natuurlijk de inrichting van een park in het centrum van onze gemeente op de voormalige erasmussite. Deze groene long gaat een hele grote meerwaarde zijn voor ons centrum.

We kijken met zijn allen natuurlijk ook heel erg uit naar het nieuwe vrijetijdscentrum. Deze infrastructuur zal een grote stap vooruit zijn voor onze verenigingen en de Essenaren.

Ook de investeringen in jeugd mogen we niet onbesproken laten, kijk maar naar de subsidie voor de jeugdverenigingen die met 10% zullen stijgen of de investering van €690.000 in onze buurtspeeltuintjes

Samengevat: we zijn blij dat we, samen met jullie beste collega's onze schouders mee onder dit meerjarenplan mogen zetten en er zo voor zorgen dat iedereen vooruit blijft gaan in Essen. We kijken er naar uit!

Gehoord de tussenkomst van de fractieleider N-VA/PLE Tom Bevers:

Ik kan eigenlijk best beginnen met mijn besluit. N-VA/PLE gaat voor dit Meerjarenplan en alle onderdelen ervan stemmen. Met enthousiasme. Dit plan weerspiegelt onze visie zoals die in ons verkiezingsprogramma stond en zoals we die samen met Vooruit in het bestuursakkoord hebben vertaald. Dat betekent niet dat alles wat daarin staat nu meteen wordt uitgevoerd; in een aantal gevallen laat de financiële situatie onvermijdelijk alleen toe om een basis ervoor te leggen. Het betekent wel dat we zo ver mogelijk gaan.

Zoals ik gisteren heb gezegd is dit plan er namelijk vooral om ervoor te zorgen dat Essen zich zo goed als mogelijk voorbereidt op de toekomst. Met investeringen in de straten en pleinen, investeringen in de verenigingen, investeringen in de veiligheid en de gezondheid van de Essenaren. En, onder de motorkap zoals Geert het gisteren uitdrukte, investeringen in de IT-infrastructuur. Dit plan is daarom vooral een grote inhaalbeweging, en we rekenen op het college om die ook waar te maken.

De belastingtarieven die we hier vandaag vastleggen zijn het resultaat van een verstandige herschikking, maar ze blijven natuurlijk enkel verantwoord als we dat geld optimaal gebruiken. Mochten er toch investeringen niet kunnen doorgaan, dat kan altijd, dan worden ze dus best vervangen; het lijstje van wat nog zou moeten gebeuren is nog lang genoeg.

Nu, het college kan dat natuurlijk niet alleen, ook de administratie speelt een belangrijke rol. Dit plan zit een belangrijke stap naar een administratie die meer uitvoert en minder aanstuurt, maar we moeten de dialoog blijven aangaan om nog tot een meer optimale invulling te komen. Dit organogram is er één om op verder te bouwen.

Het doet een beetje pijn dat we in dit MJP niet meer concrete plannen voor fietspaden kunnen voorzien. Dat ligt in de eerste plaats aan de moeilijke financiële toestand van alle overheden in dit land. In het verleden hebben we te vaak de boot gemist als er wel mogelijkheden waren, omdat onze dossiers niet volledig klaar waren. Dat willen we niet meer meemaken, dus zoals Joris heeft gezegd is het essentieel dat alle fietspaden die we nu niet kunnen realiseren onmiddellijk op de regeringstafel kunnen worden gelegd als daar ruimte voor is.

Dat brengt mij bij de inbreng van de oppositie. Het Vlaams Belang hebben we in de commissie niet gehoord, en gisteren ook niet. Er kwam wel een lijst van 36 vragen, variërend van uiterst technisch tot redelijk absurd. Die zijn wellicht het werk van het derde lid van de VB-fractie, ChatGPT – maar ik mag hem Ronnie de Robot noemen, ik heb het hem gevraagd - en het is inderdaad een man, want alleen mannen kunnen met zoveel overtuiging praten over iets dat ze niet kennen. Ik heb alvast geleerd dat Ronnie nog veel moet leren over de gemeentefinanciën, dat hij de lokale handelaars door onlinewinkels wil vervangen en dat er allerlei echte oden naar achter worden geschoven – zonder dat erbij werd gezegd wat die echte noden dan wel zouden kunnen zijn.

Gelukkig en vanzelfsprekend hebben de collega's van cd&v het een stuk doordachter en constructiever aangepakt, ook in de commissie – ze verdienen waardering voor het harde werk, ik weet dat het niet zo evident is. Ik sta hen dan ook graag het copyright af op enkele van onze amendementen uit de vorige legislaturen. Ik volg cd&v ook dat het proces dat tot dit plan heeft geleid niet optimaal was. Daar zijn verschillende redenen voor, en een deel daarvan zit in het design van BBC. In de andere overheid die ik mee bestuur, wordt verplicht gewerkt met een voorlopig meerjarenplan, waar dan verder over kan worden gediscussieerd, en dat lijkt me een goed model waar de Vlaamse regering eens aan moet denken. Ook de verplichting om sommige doelstellingen "prioritair" te maken is eigenlijk onwerkbaar. En de indicatoren zijn nog niet goed genoeg, het is goed dat daar veder aan gewerkt kan worden. Hoe dan ook, onze kritiek op het proces in de vorige legislaturen was op een aantal punten onterecht.

De meeste inhoudelijke amendementen brengen terechte aandachtspunten aan, waar de komende jaren aan gewerkt moet worden, maar op een aantal essentiële punten volg ik cd&v een stuk minder. Ik heb tegelijk kritiek gehoord op de stijgende leningen, vragen voor minder inkomsten en een reeks vragen voor bijkomende investeringen. Dat kan dus niet allemaal tegelijk. Er had meer in dit plan kunnen zitten, als het vorige bestuur ook zijn deel zou hebben gedaan, als de ICT-infrastructuur op orde zou zijn, als het vrijetijdscentrum al zou zijn gezet toen bouwen nog goedkoper was én de rentevoet voor leningen op nul stond, als de verenigingen van cd&v niet alleen de belofte van een dak boven hun hoofd, maar echte dakpannen zou hebben gekregen. Essen heeft geen euro geleend toen dat bijna geld opdracht, en in het vorige Meerjarenplan stond initieel welgeteld 1 miljoen EUR ingeschreven voor de realisatie van het vrijetijdscentrum – dat is dan toch een heel klein olifantje.

Maar zoals hier al een paar keer gezegd is : we mogen van mening verschillen, dat is zelfs goed. Belangrijk is dat we nu met dit plan aan de slag gaan, voor Essen.

Voorzitter, het past tot slot om iedereen die aan dit plan heeft meegewerkt, in deze raad en vooral ook erbuiten, te bedanken;

Gehoord de tussenkomst van burgemeester Geert Vandekeybus die aangeeft dat er vanavond goed is gewerkt aan het meerjarenplan. Het is ons kompas waardoor de komende jaren richting wordt gegeven aan Essen. Er is veel debat over geweest met misschien niet altijd het juiste voorafgaand traject. Hij heeft er geen probleem mee dit te erkennen. Het plan zorgt voor een warmer en toekomstgericht Essen. De deur van hem staat altijd open om ideeën te bespreken en hen te laten groeien. Hij richt zich tot raadslid Steff Nouws met de uitnodiging dat wanneer het proces beter kan, hij open staat om met hem daarover rond de tafel te zitten. Het agendapunt is een persoonlijke mijlpaal omdat dit de keer is dat hij als burgemeester een meerjarenplan afsluit. Het vervult hem met dankbaarheid en trots maar hij beseft ook welke grote verantwoordelijkheid hij heeft. Hij is dankbaar om deel te mogen uitmaken van dit college van burgemeester en schepenen. Het is fenomenaal hoe ambitieus elke schepen is voor zijn of haar domein voor Essen. Het is een cadeau voor de bewoners en een burgemeester. Hij bedankt iedereen voor de inzet, ook voor de eventuele kritische houding en de constructieve houding. Kritiek geven mag, graag. Het is die diversiteit in stemmen die onze Essense democratie zo typeert. Ze verschilt van die van andere gemeentes in de buurt. Sommigen vergelijken niet graag, maar het is hier goed. Het meerjarenplan is de basis voor het besturen van Essen, om ervoor te zorgen dat de Essenaren zich thuis voelen, gesteund en gehoord. Als een echte Mama 's Jasje wil hij hen omhullen met warmte en bescherming;

Na beraadslaging;

BESLUIT AMENDEMENT 2: MET EENPARIGHEID VAN STEMMEN

BESLUIT AMENDEMENT 5: 7 STEMMEN VOOR DIRK SMOUT, STEFF NOUWS, DIRK KONINGS, BRIGITTE QUICK, JAN SUYKERBUYK, JUDITH FRANCKEN, EVA EYCKMANS

15 STEMMEN TEGEN GEERT VANDEKEYBUS, ROBIN JACOBS, ARNO AERDEN, HELMUT JASPERS, JORIS BROSENS, KATRIEN SOMERS, TOM BEVERS, ANNE SOMERS, STEVE SUYKERBUYK, ELLEN MAAS, JOHNNY HENDRIKX, EMMA LAMBREGTS, JOKKE HENNEKAM, TUUR GOORMACHTIG, JEROEN VERLEYSEN

3 ONTHOUDINGEN KEVIN OOYE, MARC SCHEEPERS, KENNY VAN DYCK

BESLUIT AMENDEMENT 9: 7 STEMMEN VOOR JOKKE HENNEKAM, STEFF NOUWS, DIRK KONINGS, BRIGITTE QUICK, JAN SUYKERBUYK, JUDITH FRANCKEN, EVA EYCKMANS

18 STEMMEN TEGEN DIRK SMOUT, GEERT VANDEKEYBUS, ROBIN JACOBS, ARNO AERDEN, HELMUT JASPERS, JORIS BROSENS, KATRIEN SOMERS, TOM BEVERS, KEVIN OOYE, ANNE SOMERS, STEVE SUYKERBUYK, ELLEN MAAS, JOHNNY HENDRIKX, EMMA LAMBREGTS, TUUR GOORMACHTIG, JEROEN VERLEYSEN, MARC SCHEEPERS, KENNY VAN DYCK

BESLUIT AMENDEMENT 11: 6 STEMMEN VOOR STEFF NOUWS, DIRK KONINGS, BRIGITTE QUICK, JAN SUYKERBUYK, JUDITH FRANCKEN, EVA EYCKMANS

17 STEMMEN TEGEN DIRK SMOUT, GEERT VANDEKEYBUS, ROBIN JACOBS, ARNO AERDEN, HELMUT JASPERS, JORIS BROSENS, KATRIEN SOMERS, TOM BEVERS, KEVIN OOYE, ANNE SOMERS, STEVE SUYKERBUYK, ELLEN MAAS, JOHNNY HENDRIKX, EMMA LAMBREGTS, JOKKE HENNEKAM, TUUR GOORMACHTIG, JEROEN VERLEYSEN

2 ONTHOUDINGEN MARC SCHEEPERS, KENNY VAN DYCK

BESLUIT AMENDEMENT 13: 23 STEMMEN VOOR DIRK SMOUT, GEERT VANDEKEYBUS, ROBIN JACOBS, ARNO AERDEN, HELMUT JASPERS, JORIS BROSENS, KATRIEN SOMERS, TOM BEVERS, KEVIN OOYE, ANNE SOMERS, STEVE SUYKERBUYK, ELLEN MAAS, JOHNNY HENDRIKX, EMMA LAMBREGTS, JOKE HENNEKAM, TUUR GOORMACHTIG, JEROEN VERLEYSEN, STEFF NOUWS, DIRK KONINGS, BRIGITTE QUICK, JAN SUYKERBUYK, JUDITH FRANCKEN, EVA EYCKMANS

2 ONTHOUDINGEN MARC SCHEEPERS, KENNY VAN DYCK

BESLUIT AMENDEMENT 15: 8 STEMMEN VOOR STEFF NOUWS, DIRK KONINGS, BRIGITTE QUICK, JAN SUYKERBUYK, JUDITH FRANCKEN, EVA EYCKMANS MARC SCHEEPERS, KENNY VAN DYCK

17 STEMMEN TEGEN DIRK SMOUT, GEERT VANDEKEYBUS, ROBIN JACOBS, ARNO AERDEN, HELMUT JASPERS, JORIS BROSENS, KATRIEN SOMERS, TOM BEVERS,

KEVIN OOYE, ANNE SOMERS, STEVE SUYKERBUYK, ELLEN MAAS, JOHNNY HENDRIKX, EMMA LAMBREGTS, JOKKE HENNEKAM, TUUR GOORMACHTIG, JEROEN VERLEYSSEN

TER ZITTING AANGEPAST AMENDEMENT 17: MET EENPARIGHEID VAN STEMMEN

AMENDEMENT 18: MET EENPARIGHEID VAN STEMMEN

AMENDEMENT 19: MET EENPARIGHEID VAN STEMMEN

BESLUIT AGENDAPUNT: 17 STEMMEN VOOR DIRK SMOUT, GEERT VANDEKEYBUS, ROBIN JACOBS, ARNO AERDEN, HELMUT JASPERS, JORIS BROSENS, KATRIEN SOMERS, TOM BEVERS, KEVIN OOYE, ANNE SOMERS, STEVE SUYKERBUYK, ELLEN MAAS, JOHNNY HENDRIKX, EMMA LAMBREGTS, JOKKE HENNEKAM, TUUR GOORMACHTIG, JEROEN VERLEYSSEN

8 ONTHOUDINGEN STEFF NOUWS, DIRK KONINGS, BRIGITTE QUICK, JAN SUYKERBUYK, JUDITH FRANCKEN, EVA EYCKMANS, MARC SCHEEPERS, KENNY VAN DYCK

Art.1 Besloten wordt het meerjarenplan 2026-2031: deel GEMEENTE vast te stellen zoals aangehecht aan dit besluit en met volgende resultaten:

GEMEENTE ESSEN

Schema M2 : Staat van het financieel evenwicht

Budgettair resultaat	2026	2027	2028	2029	2030	2031
I. Exploïtiesaldo (a-b)	3.466.960	2.283.960	3.199.866	4.804.862	3.410.946	4.172.619
a. Ontvangsten	34.525.447	34.418.101	35.565.421	37.501.062	36.887.900	37.598.257
b. Uitgaven	31.058.487	32.134.141	32.365.555	32.696.200	33.476.954	33.425.638
II. Investeringsaldo (a-b)	-12.622.787	-9.843.196	-4.104.176	-2.189.920	-1.753.904	-2.142.345
a. Ontvangsten	427.341	437.339	1.687.339	1.997.339	1.187.339	1.187.339
b. Uitgaven	13.050.128	10.280.535	5.791.515	4.187.259	2.941.243	3.329.684
III. Saldo exploitatie en investeringen (I+II)	-9.155.827	-7.559.236	-904.310	2.614.942	1.657.042	2.030.274
IV. Financieringssaldo (a-b)	7.865.836	7.734.535	2.959.341	280.680	-314.602	49.424
a. Ontvangsten	8.605.691	8.582.583	4.081.188	1.579.054	1.079.569	1.288.514
b. Uitgaven	739.855	848.048	1.121.847	1.298.374	1.394.171	1.239.090
V. Budgettair resultaat van het boekjaar (III+IV)	-1.289.991	175.299	2.055.031	2.895.622	1.342.440	2.079.698
VI. Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar	6.928.292	5.638.300	5.813.599	7.868.630	10.764.252	12.106.692
VII. Gecumuleerd budgettair resultaat (V+VI)	5.638.300	5.813.599	7.868.630	10.764.252	12.106.692	14.186.390
VIII. Onbeschikbare gelden	1.500.000	300.000	400.000	500.000	500.000	500.000
IX. Beschikbaar budgettair resultaat (VII-VIII)	4.138.300	5.513.599	7.468.630	10.264.252	11.606.692	13.686.390
Autofinancieringsmarge	2026	2027	2028	2029	2030	2031
I. Exploïtiesaldo	3.466.960	2.283.960	3.199.866	4.804.862	3.410.946	4.172.619
II. Netto periodieke aflossingen (a-b)	625.500	756.851	1.030.143	1.207.208	1.302.478	1.146.855
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	695.855	823.048	1.096.847	1.273.374	1.369.171	1.214.090
b. Periodieke terugvordering leningen	70.355	66.197	66.704	66.166	66.693	67.235
III. Autofinancieringsmarge (I-II)	2.841.460	1.527.109	2.169.723	3.597.654	2.108.468	3.025.764
Gecorrigeerde autofinancieringsmarge	2026	2027	2028	2029	2030	2031
I. Autofinancieringsmarge	2.841.460	1.527.109	2.169.723	3.597.654	2.108.468	3.025.764
II. Correctie op de periodieke aflossingen (a-b)	224.912	-275.053	-616.721	-673.605	-596.969	-723.547
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	695.855	823.048	1.096.847	1.273.374	1.369.171	1.214.090
b. Aangewezen aflossingen o.b.v. de financiële schulden	470.943	1.098.101	1.713.568	1.946.979	1.966.140	1.937.637
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge (I+II)	3.066.372	1.252.056	1.553.002	2.924.049	1.511.499	2.302.218

Art.2 Volgende prioritaire acties worden vastgelegd:

- ✓ Essen optimaliseert haar subsidiereglementen voor verenigingen en buurtinitiatieven.
- ✓ Essen voert tegen 31/12/2026 een haalbaarheidsstudie uit naar de bouw van een zwembad.
- ✓ Essen zorgt voor de opstart en de werking van het nieuwe vrijetijdscentrum.
- ✓ Essen versterkt de werking van vzw Kobie en maakt het aanbod aantrekkelijker voor alle leeftijden.
- ✓ Essen investeert in het onderhoud en de vernieuwing van speelpleintjes in participatie met

omwonenden.

- ✓ Essen werkt aan een domeinoverschrijdend plan voor de Stationsomgeving.
- ✓ Essen verbetert haar (digitale) communicatieplan op basis van een vernieuwde merkstrategie.
- ✓ Essen biedt vanuit de bibliotheek initiatieven aan voor iedereen om kennis en cultuur te ontsluiten en zet in het bijzonder in op digitale vaardigheden.
- ✓ Essen maakt een inhaalbeweging voor een modern en veilig ICT -en informatiebeleid.
- ✓ Essen verzekert en waakt samen met de politiezone en anderen partners (preventief en repressief) over de veiligheid van haar grondgebied en zet in op sensibilisering.
- ✓ Essen zet meer tijd en middelen in voor de meest hulpbehoevenden, o.a. door het hervormen van de gemeentelijke zorgtoelage en het uitrollen van een zorgmanagementsysteem.
- ✓ Essen verwezenlijkt tegen 31/12/2029 minstens één antennepunt van het LDC of een dorps huis in een andere Essense wijk.
- ✓ Essen regisseert verder een toegankelijk en betaalbaar aanbod aan buitenschoolse activiteiten in samenwerking met het Huis van het Kind.
- ✓ Essen waardeert en versterkt dorpskernen en maakt werk van de herinrichting van de Kapelstraat en het Heuvelplein
- ✓ Essen zet zich volop in voor een nette en aangename leefomgeving, alsook voor integrale netheid van het openbaar domein.
- ✓ Essen voert acties die gekoppeld zijn aan het Beleidsplan Ruimte Essen uit met 2040 als horizon.
- ✓ Essen maakt een nieuw mobiliteitsplan op, rolt uit en richt een mobiliteitsraad op.
- ✓ Essen moedigt inwoners aan om lokaal te kopen en consumeren.
- ✓ Essen promoot zich als een volwaardige toegangspoort tot het Grenspark.
- ✓ Essen actualiseert en realiseert de doelstellingen en acties uit haar klimaat-, hemelwater- en droogteplan.
- ✓ Essen bepaalt een visie rond de bestemming van gebouwen en noden.

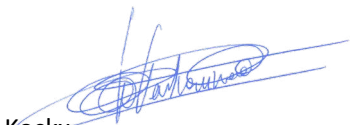
Art.3 De nulmetingen van de indicatoren zullen worden geagendeerd op de gemeenteraad van juni 2026.

Art.4 De digitale rapportering wordt onmiddellijk overgemaakt aan de Vlaamse Overheid.

Art.5 Dit besluit en de bijhorende beleidsrapporten worden in uitvoering van artikel 285-287 van het Decreet Lokaal Bestuur bekendgemaakt op de gemeentelijke webtoepassing. De gemeenteoverheid brengt de toezichthoudende overheid overeenkomstig artikel 330 van het decreet lokaal bestuur op de hoogte van de bekendmaking.

Namens de gemeenteraad

 Elektronisch ondertekend op
23/12/2025 vervangend algemeen
directeur Ivan Kockx In opdracht

Ivan Kockx
algemeen directeur

 Elektronisch ondertekend op
24/12/2025 door Dirk Adri Smout,
Voorzitter gemeente- en ocmw-raad

Dirk Smout
voorzitter